

אמר אז הפצוע

פצועי מלחמת חרבות ברזל ממלאים את בתי החולים ומחלקות השיקום, מתמודדים עם פציעות בדרגות שונות ועוברים טיפולים ארוכים ומייסרים. אבל למרות רגעי השבר שמלווים אותם, הם שלמים עם המחיר הכבד ששילמו בגופם במלחמה שבעיניהם אין מוצדקת ממנה, ומקווים גם לראות את סיומה המוצלח // **רבקי גולדפינגר**

אביגיל מייזליק עם טיפ
למי שנאלצו לפשוט רגל
בעקבות המלחמה

חנה קטן עם זיכרונות
מיוחדים מהרבנית דוקטור
הראשונה

צילום: אמציה האיתן, אולפני אתרוג

"מהאומנות תנוחמו"

תיאטרון אספקלריא בהצגת הנצחה

שלל סיפורים המתארים כיצד שילב בצורה כה ייחודית בין קודש לחול, בין חלום ללוחמה, בין הנשק והציוד הצבאי לחסידות ויראת שמיים. "אנחנו צריכים לקחת את המשימה הזו, שכאן בירושלים בעיר הבירה והקודש שלנו יהיה בית לתרבות יהודית, בית שכולו קודש ללמידה ולפיתוח של הדיוק המאוד גדול שהאומנות יודעת לדייק את הערכים והתכנים שהיהדות מביאה לעולם" דברי השר בצלאל סמוטריץ', ידיד המשפחה שנשא דברי פתיחה באחת ההצגות, הצטרפו לקריאת התיאטרון לנבחרי הציבור להקים בית לתרבות יהודית, לזכר יהונתן, שיגשים וינציח את דרכו המיוחדת לחבר שמיים וארץ.

בעקבות הביקוש הרב להצגה, תיאטרון אספקלריא יוצא בסבב הופעות ברחבי הארץ: תל אביב, באר שבע, צפת, נתניה, פתח תקווה, עפרה, בית שמש ועוד. על אף הקושי לעלות על הבמה כל פעם, ולהתמודד שוב ושוב עם הרגשות והזיכרון, חגי החליט להעלות מספר הרצות בודדות בהיכלי תרבות מרכזיים כדי לתת לעוד אלפי ישראלים להתחבר, להתאחד ובתקווה להתנחם. מספר רשויות מקומיות כבר פנו בבקשה להריץ את ההצגה באולמות שלהם. ניתן לראות פרסום ההצגה במדיות השונות, או לרכוש כרטיסים להצגות באתר תיאטרון אספקלריא ובטלפון המשרד. התיאטרון רואה בסבב ההרצות חשיבות גדולה, כתיאטרון מגיב ומחזק להוכיח עד כמה בכוחה של האומנות גם לנחם.

בירושלים (ז'ראר בכר), ביום השלושים לנפילתו של יהונתן. "כל אחד מנציח בשפה שלו, השפה שלי היא התיאטרון" אומר חגי. במפגש הזדהות מנחם ומעורר השראה, הגיעו למעלה מ-1000 איש, להשתתף, להתחזק ולהזדהות עם חגי שנקרע על הבמה, בתפקיד עצמו, שלא בטובתו. הנשיא, יצחק (בוז'י) הרצוג, שהגיע לצפות באחד הערבים, נשא דברי נחמה ואמר: "ההצגה מתארת את סיפורו של כל כך הרבה משפחות לובר, שסיפורה הוא סיפור של כל כך הרבה משפחות בתקופה האחרונה המשקפות פסיפס של גיבורים מכל חלקי החברה הישראלית". במבואת הכניסה להצגה, הוצבה תערוכה לזכרו של יהונתן, עם

זקוקים לנחמה, כולנו". ההצגה עלתה בעיבוד שונה לפני כ-20 שנה, לאחר האינתיפאדה השנייה, ומבוססת על תיאוריהם של משפחות שכולות ומשקפת כיצד כל פיסת חיים משתנה באופן דרסטי בצל השכול. בהפקה הישנה, חגי הקליט את יהונתן, כשהיה בן 5, לגלם את קולו של הבן. "סיפורי ליהונתן שאנחנו מתכננים להעלות את ההצגה. הוא שמח, אמר שהוא מקווה שיצליח לצאת מעזה כדי לצפות בה". באופן טרגי, קולו של יהונתן, הוא קולו של הילד שמנחם את אביו, ונותן לו אומץ וכוח להמשיך.

ההפקה עלתה בהרצת בכורה בבית העם

רק אל תאבדו תקווה" אומרת אורלי לדורון בעלה, בהקלטה השמורה לו בפלאפון, לפני שנרצחה בקיבוצים בשמחה תורה, בשבת השחורה. חגי לובר, מייסד תיאטרון אספקלריא, שמשחק את "דורון שגב" - אב ששכל את אשתו בטבח הנורא ומגדל את שלושת ילדיו לבדו - בהצגה שהתיאטרון העלה במסגרת סדרת הצגות באופן מיוחד לתקופה, מנסה ב-70 דקות, לתת נחמה וחיזוק למשפחות השכולות בפרט ולעם ישראל בכלל. במהלך ההצגה, דורון נע מחדרה לתקווה, משרד חוזק כלפי חוץ אך קורס לתוך עצמו מול ילדיו, עד שקולו המנחם של הילד הצעיר והקטן שלו, מחלץ אותו מסחרור הרגשות ומאפשר לו להמשיך ולהתמודד עם הכאב.

ההצגה תוכננה לעלות בבכורה ב-7 לינואר, שלושה חודשים לאחר המתקפה הנוראית. חגי, 44 מילדיו היו בעזה במהלך החזרות, שיחק שוב ושוב את דורון בסצנת האימה מ"הדפיקה בדלת". המשחק הפך מציאות, וב-25 בדצמבר בט"ו בשבת, חגי התבשר על נפילת בנו יהונתן הי"ד בקרבות בעזה. "אני מכיר את השכול מהמעגל המשפחתי. סבתי הייתה אם שקולה, דודה שקולה. גיסתי איבדה של שתי בניה בפיגוע בחווארה, אבל עד שהדפיקה בדלת לא מגיע אליך, אתה לא מבין עד כמה זה קשה" אומר חגי. "בהתחלה הודעתי לצוות ההפקה של התיאטרון שההפקה לא תעלה, לא היה בי כוח. אך לאחר השבעה הבנתי עד כמה אנחנו

משנכנס הדר

חדש

₪225

MARISTOVA
מראה,
51x68 ס"מ

חדש

₪595

MÅRENÄS
כיסא עם ידיות,
שחור/Gunnared ב'

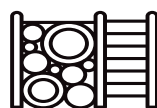
₪3,595

MÖRBYLÅNGA
שולחן, פורניר אלון גוון חום,
220x100 ס"מ

זה הזמן להתחדש עם מגוון פריטים מעוצבים
שיכניסו הדר לבית

ממלכת הילדים
תיפתח החל מ:
כ"ג בשבט (4.2)

מסעדה
חלבית/בשרית
כשרה למהדרין

אשתאול | באר שבע | ק. אתא | ראשל"צ | נתניה

שעות פתיחה: ימים א'-ד' 10:00-20:00, יום ה' 10:00-22:00, יום ו' 9:00-14:00

ידידיה מאיר
yedidyameir@gmail.com

עם הנצה לא מפחד לדבר

טנא עומרים, בנייני האומה, החדר של חני, גיילינג. כמה חשוב להגיד את דעתנו בימים אלה

המילים שלך. אני עשיתי את כל השילוט בכנס הניצחון. וכששמעתי את התגובות הסוערות והזועמות בתקשורת למחרת, זה פשוט שיתק אותי. קרן נויבך העלתה אחות של חטוף שדיברה בכנס ובכאב רב על קיום הכנס, ואמרה שבעצם קיומו הוא גורם לחריצת דינם של החטופים למוות. היא בעצם הפכה את באי הכנס לאטומים לגורל החטופים. היה לי פוסט מוכן עם סיכום האירוע, ומצאתי את עצמי פוחדת להעלות אותו. אז תודה שיש אנשים כמוך שהם אי של שפיות. שלא פוחדים לקום ולהשמיע את קולם. תודה רבה ושבוע טוב, בת עמי קריגמן".

התגובה הזאת כבר ממש טלטלה אותי. הרי הכותבת לא מבולבלת. יש לה דעה ברורה. ובעצם הרבה יותר מזה: היא נטלה חלק חשוב בכנס ההתיישבות בבנייני האומה (כשראתי את השידור אמרתי לעצמי שהמיתוג, השפה הגרפית והמסכים נראים מצויין. למדנו משהו מהפקות השמאל...), ומן הסתם יצאה ממנו בתחושה מרוממת, כמו הכותבת של המכתב הראשון וכמו כל מי שהיה בו או צפה בו. ובכל זאת, המתקפה הנבזית (לא, לא נמאס לי להשתמש במילה הזאת) הצליחה לערער אותה ולגרום לה לתהות שמא עשתה מעשה לא ראוי. עד כדי כך.

ומה שעצוב הוא שהתהליך הזה עובר על כולנו כבר שנים. אנחנו חושבים משהו, מאמינים במשהו, מתפללים למשהו, נאבקים למען משהו - בכל תחום שהוא. ואז התקשורת משרדת לנו שזה לא בסדר. שזה הזוי. שזה לא פוליטיקלי קורקט. ושככלל, יותר טוב שנסתום את הפה, כדי לא לפלג את העם. אתם מבינים? יש מיעוט קיצוני קטן, שנמצא בעמדות השפעה, ומשדר אלינו ערכים פרוגרסיביים מכל כיוון, וזה נחשב בסדר, זה לגיטימי, ויש דעות, שאותן חושב ומרגיש רוב העם - ימניים, שמרנים, חרדים, דתיים, מסורתיים ועוד - אבל אסור להגיד אותן כי זה יפלג את העם. ובעצם, גם אסור לחשוב אותן. גם המסר הזה צריך להיות חלק מההתפכחות מטבח שמחת תורה: לא לפחד לומר את מה שאנחנו חושבים, גם אם הוא לא נחשב פוליטיקלי קורקט. כי הפוליטיקלי קורקט, כך למדנו בשבעה באוקטובר, הוא דבר שיכול להשתנות ברגע. הנה, תראו איך אנשים מדברים פתאום. יש בשמאל - בעיקר בשמאל, אגב - אנשים שבימים הראשונים שאחרי שמחת תורה אמרו משפטים כמו "צריכים למחוק את עזה", "זה או אנחנו או הם", "אני רוצה לראות מחלון הקיבוץ שלי רק את הם". אז לפחד לחלום לחזור לגוש קטיף? לפחד לחלום שעם ישראל יחזור לארצו, לשורשים שלו? באמונה ננצח!

5 אבל רגע, הסיפור של סטודיו בת עמי לא נגמר כאן. לא יצליחו לסתום לה את הפה. איך כתוב בסליחות ליום כיפור קטן (שמאז שמחת תורה, הרבה יותר אנשים אומרים)? "בת עמי לא תחשה, ולא תשקוט בזעקה". אחרי המייל הראשון הגיע עוד מייל, וזה לשוני: "לאחר התלבטות כתבתי בפיד שלי את המילים האלה: לפני כמעט מאה שנה סבא שלי, הרב מרדכי בורר, הרב של קהילת גיילינג בגרמניה, היה הראשון לאסוף כספים עבור היהודים שחוו את פרעות תרפ"ט. שנים ספורות לאחר מכן הוא נשלח לדכאו ונרצח שם, לאחר שעונה קשות לעיני אבי וכל משפחתו. חשבת עליי בהתרגשות כשסיימנו להעמיד את השילוט שעיצבנו לכנס הניצחון בבנייני האומה. אחרי עבודה אינטנסיבית של כמה לילות רצופים הרגשתי את הגאווה וההתרגשות לראות את המכלול, לאחר ההתעסקות בכל הפרטים הקטנים. הלבשה של כנס במרחב גדול כמו בנייני האומה דורשת תכנון של המרחב, שימוש בחומרים שונים, וגם הבנה של התחושה של הצופה, החל מרגע הכניסה למתחם. אני גאה על הזכות להיות חלק מהקול הזה המקשר בין ביטחון להתיישבות. זה החלק הקטן שלי בשאיפה לניצחון במאמץ של המלחמה שמתרחשת עכשיו. מלחמה לא רק בשדות הקרב הקשה בעזה. אלא גם על התודעה, הזהות, האמונה. מלחמה על מה שנכון וצודק במישור גדול ורחב יותר. וזה ברור שלחשוב היום על ליישב את עזה זו הזיה מוחלטת וצריך להיות משוגע כדי להאמין בזה. אבל לפני כמעט מאה שנה היה צריך להיות קצת משוגע לחיות בגרמניה ולחלום על חברון".

הכניסה לכנס ההתיישבות בשבוע שעבר בבנייני האומה

פשוטה בעיניי, זה קרע נורא בעם שלנו", היא אמרה על התקופה שלפני המלחמה. ויש לה חתיכת נקודת מבט על האירועים. היא גרה במגדלי גינדי, בדיוק מעל כל הפגנות קפלן: "קיטוב הוא הרה אסון, והשונאים שלנו גם אמרו בריש גלי שהם הרגישו את השסע הזה ושיערו שהכוחות שלנו יהיו מפורקים מכדי להילחם בהם, ומשם נפתחה הלחימה נגדנו".

המראיינת, מורן קורס, שואלת אותה על תהליכים שעברו עליה מאז טבח שמחת תורה. והיא עונה: "ראיתי ריאיון עם הסופר דוד גרוסמן, שהוא איש שלום ואיש שמאל מובהק. הכתב שואל אותו האם האמונה שלו בדו־קיום התרסקה, והוא אומר 'לא, היא לא התרסקה, אבל היא קיבלה מכה קשה. אתה יודע מה? אפילו מכה אנושה'. אצלי היא שלב אחד אחרי האנושה, אני לא רואה דו־קיום. בעבר ראיתי מאוד, ממש קיוויתי. אני אגיד לך יותר מזה, בעבר הלכתי אפילו ליום הזיכרון הפלשתינאי־ישראלי המשותף כדי לראות את זה בעיניים, כדי לראות שיש אנשים משני המקומות שאיבדו. אחד איבד ילד כי הוא זרק אבנים, והשני איבד אחות במסעדה שמחבל מתאבד התפוצץ בה, שזה אבל מובהק של שני אנשים שאיבדו ילדים משני הצדדים ובאים להתאבל יחד ולעמוד יחד בצפירה, כשלכאורה אין דו־קיום יותר גדול מזה. אבל אני לא רואה אותי הולכת למקומות כאלה יותר, גם לא מסקרנות. יש בי כבר הרבה מאוד חשדנות, ולא דווקא כלפי ערביי ישראל, אבל גם. רק לאחרונה, מעבר לגבול, נפתחה בירדן, מדינה שאנחנו כביכול בהסכם שלום איתה, מסעדת שווארמה שנקראת '7 באוקטובר'... אני חושבת שבהרבה דברים התעוררנו מאז האסון של שמחת תורה. אם לא היה קורה האסון הזה, החיילים שלנו לא היו נכנסים פנימה לעזה ומוכיחים כמה שכוח ההרתעה חזר. רק עכשיו, כשיש כל כך הרבה קורבנות, אנחנו מבינים שכל השנים האלה הם התבצרו והתחמשו. הם האכילו את הילדים שלהם בשנאה, והם לא רואים שום דרך לחיות לצידנו".

מדהים. פעמיים מדהים: קודם כול העובדה שחני נחמיאס הלכה בעבר לטקס הזיכרון המשותף של משפחות המחבלים והקורבנות שלהם. איך דמות כה חביבה וחיונית, מתוכננות הילדים של פעם, מסוגלת להתבלבל ככה? אבל טוב, זה שייך להיסטוריה. ופה מגיע המדהים השני: תראו כמה צלול היא רואה עכשיו. בן רגע. וזה מה שמאיים כל כך על מה שנשאר מהשמאל, ועל התקשורת: אנשים שמסתכלים על המציאות ומסיקים מסקנות. לכן הם יעשו הכול כדי לעצור את המגמה, כדי שהחני נחמיאס הבאה תדחיק מיד את הרהורי הכפירה שלה. כדי שהיא תגיד לעצמה: מה, אני הזויה, כמו הימניים הטרגספריסטים הרוקדים האלה? כמו המתנחלות עם המטפחות? סיפורה של שפחה?

4 אבל פה אנחנו מגיעים אפילו למדהים שלישי: הקמפיין הנבזי הזה מצליח לעיתים להרחיק לא רק את השמאל המתפכח ממחנה הימין, אלא אפילו את הימין מעצמו. זה מה שגיליתי במייל השני. הוא נשלח מהכתובת "סטודיו בת עמי": "שלום ידידיה. קראתי את הטור שלך השבת ורציתי להגיד תודה על

1 הטור שפורסם בשבוע שעבר על הפיכת כל מי שמעז לחלום לשוב לגוש קטיף להזוי, משיחי, מפלג ורוקד על הדם עורר תגובות רבות. שתי תגובות של שתי קוראות נגעו בי במיוחד. אני מפרסם אותן כאן, אחרי שביקשתי את רשות הכתבות. נדמה לי שהן מתארות תהליכי נפש שעוברים רבים בימים אלה.

2 "שלום ידידיה. שמי אדווה חזות. אני רוצה לספר על היישוב שאני גרה בו, טנא עומרים. יישוב מהמם, שמח ופורח בדרום־מערב הר חברון שכולם חושבים שהוא חור, אבל בשבילי הוא קודם כול בית. והיישוב הזה לצערי נהיה 'יישוב שכול'. שכנתי היקרה והאהובה סלה שרעבי איבדה את בנה שלי הי"ד, שהיה אדם מדהים, צייר מוכשר ואוהב ארץ ישראל בכל ליבו. הוא היה באמצע שביל ישראל כשנקרא לעזה. ברחוב הגבעה גרה יעל נאמן שאיבדה את בעלה, רופא הילדים היקר והמסור איתן נאמן הי"ד, אב לשבעה (בנו של השר יעקב נאמן ז"ל). כמה בתים ממנה גר גידי ארגמני היקר ואשתו ענת. אחיינית שלו, נועה, נחטפה מהמסיבה (הסרטון שלה על האופנוע הפך למפורסם). כמה בתים מהם גרים רעות ודודי היקרים. רעות היא אחות של אייל ברקוביץ' הי"ד, שהיה סטודנט לרפואה ומאייר ואדם משכמו ומעלה. בעלה דודי הציל את ילדי היישוב ואת זיו, הבן שלי, מהמחבל בפיגוע בחג השבועות. ברחוב הגיגי גרה רננה ששכלה את אחיה מאור לביא הי"ד, שהיה רכז נוער בסוסיא והתנדב בכל דבר אפשרי. וברחוב שלי מהצד השני גרים צופית ואלישע המקסימים. אלישע היה רבש"ץ ביישוב לפני שנה והוא אח של אליקים שלמה בן אבישג ליבמן, שעדיין חטוף בעזה.

"מאז שמחת תורה היה קשה מאוד לרומם את הרוח ולהגיד לילדים שהכול יהיה בסדר. הכנס בבנייני האומה, שבו זכינו להשתתף, רומם את רוחנו ושימח אותנו בצורה שאין לתאר. בקהל היו הרבה אנשים שאיבדו קרובי משפחה בעזה, וחלקם בני משפחה של חטופים שלא ידוע מה עלה בגורלם. הסתכלתי עליהם מהצד וחשבת שרק אנשים שאיבדו, מסוגלים וראויים לשמוח ככה כשהם שרים 'עם ישראל חי'. אולי הלחץ של המתנגדים הקולניים לכנס נובע מרגשי אשם. הרי הם יודעים, עמוק בפנים, שהם אחראים על גירוש לא מוצדק של יהודים, על התעמרות באחים שלהם ועל שנאת חינום. אז תודה רבה שאתה נותן גם מקום לדעה הזאת שאפשר לחזור לגוש קטיף. כשחזרתי מהכנס חברה אמרה לי שאני חיה בסרט. אמרתי לה שאחרי הסרטים שראינו בשמחת תורה, אני מוכנה לחיות בסרט הזה של השיבה לעזה לנצח. אנחנו באמת צריכים לחיות בסרטים אחרים. תודה רבה שאתה מציג גם עמדה אחרת בלי לקרוא לי הזויה ומשיחית. באמונה ננצח!" תודה, אדווה, על המכתב המרגש. האמת שהייתי בשבעה אצל משפחת נאמן, בשבוע הראשון למלחמה, אבל בין רשימות הגופלים הארוכות בימים שעברו מאז, החמצתי את העובדה המצערת שטנא עומרים, היישוב הקהילתי שלכם, עם 230 משפחות בסך הכול, ספג כל כך הרבה אבדות. המקום ינחם את המקום שלכם. וכן, הדעה שלך ושל מי שרוצה לחזור לגוש קטיף היא סופר־לגיטימית. אגב, אני מגיח שביישוב שלך, שאם אני זוכר נכון גרים בו דתיים וחילונים, יש אנשים עם דעות שונות משלך, על החזרה לגוש קטיף ועל עוד נושאים בחיים. אבל מה שכל כך מקומם בסיקור של כנס ההתיישבות, ובכלל בסיקור של הדעות ה"לא נכונות" לאורך כל השנים, הוא זה שכמעט לא דנים לגופן של דעות אלא הופכים צד אחד להזוי ומטורלל. לא יעזור להם, למרות הנדסת התודעה של התקשורת, אנחנו רואים איך יותר ויותר אנשים חושבים באופן ביקורתי ועצמאי. ויישר כוח מיוחד על שתי המילים האחרונות שלך: "באמונה ננצח". את לא מסתפקת בצמד המילים הנפוץ והיפה "ביחד ננצח". נכון, אחדות היא דבר גדול. אבל אחדות היא רק השלב הראשון. היא רק הסור־מרע. אנחנו שואפים להרבה יותר מאי־מלחמת־אחים. באמונה ננצח.

3 מיד נעבור אל המכתב השני, אבל אפרופו אנשים שרואים את המציאות, שמעתם מה אמרה השבוע השקטנית חני נחמיאס בריאיון לערוץ הידיעות? "זו הייתה תקופה לא

בלאומי מתגייסים לעשות לכם טוב.

לאומי מחבק את משרתי המילואים
ומציע הקלות והטבות למילואימניקים. יות
לקוחות לאומי.

לפרטים על הזכאות ורשימת ההטבות המלאה היכנסו לאתר לאומי

יאיר יעקבי
jacobi.y@gmail.com

מזל של תאומים

"אדר א' הוא חודש טוב ומבורך", פתחה היועצת, "את יודעת איך אומרים אצלנו, אין חודשים רעים, יש חודשים שאין בהם ימים טובים".
"אבל מה אפשר לעשות?" שאלה גברת תשפ"ד.
"אני מציעה לקבוע פורים גם לאדר א', זה ייתן לו תחושת ביטחון ומשהו שהוא יכול להתפאר בו בפני שאר החודשים".
"אבל פורים זה של אח שלי", אמרה תשפ"ד.
"אז נקרא לזה פורים קטן".

"תראי, אני לא למדתי ייעוץ", סייגה תשפ"ד, "אני למחייתי תוחמות חודשים במסגרת, אבל לטעמי אם ניתן לשניהם חגים שקוראים להם פורים זה רק יטשטש את הזהות האינדיבידואלית שלהם".

"נשמע, אני לא זו שקראה לשניהם אדר", הקניטה היועצת והשתתפים סיכמו שיכריזו על פורים קטן ויראו מה זה עושה. התוצאות היו הרות אסון. העובדה שלאדר א' היה כעת פורים קטן הרחיקה ממנו את מרחשוון ובמקביל גררה הקנטות מקליקת תשרי, שטענה שכל הפורים קטן הזה לא אומר כלום מלבד העובדה שיום אחד לא אומרים תחנון. "זה אפילו אצלי יש", אמר חודש אב וחזר לבנות מגדל מקוביות ולחכות לצבא הרומאי שיבוא להחריב אותו.

"עבדו עליך", לחש אייר לאדר א', "לי יש פסח שני ואני אומר לך דוגרי - לא עושים בו כלום".

המצב המשיך להיות קשה, וכמה שנים לאחר מכן, כשתשפ"ד שלחה את התאומים שלה לבית ספר יסודי מעורב, מצא את עצמו אדר א' מסתובב בהפקה עם פושטקים כמו נובמבר ופברואר. זאת למגינת ליבה של תשפ"ד, שהייתה מעדיפה שיתסובב עם יולי ואוגוסט שהיו, מה הסיכוי, חביבי המורים.

כשהגיע הביתה יום אחד וטען שהשם שלו בכלל מגיע ממקור אכדי, גברת תשפ"ד התחרפנה סופית.

"אתה חודש עברי, שמעת אותי?" היא התרגזה ושלחה אותו לחדר בלי ארוחת ערב.

במקביל אדר ב', שהיה חודש כל כך מבטיח, התחיל להידרדר. שתייה עד דלא ידע ואווירה כללית של חייב איניש לבסומי הסיטה את החודש הצעיר מדרך הישר. אפילו ניסן מהקליקה התחיל לשמור ממנו מרחק בטענה ש"ארבע כוסות אני זורם, אבל מעבר לזה מרגיש לי דינו".

כשאדר ב' התחיל לטעון שהוא ספק מוקף ולכן צריך לשתות פי שניים, כולם הבינו שיש לו בעיה ורשמו אותו לתוכנית שנים עשר החודשים לגמילה מהתמכרות.

לבסוף, דווקא נפילתו של אחיו הצעיר הייתה הכאפה שאדר א' היה צריך כדי להתאפס על עצמו. הוא הפסיק להסתובב עם חבריו הלועזיים וניסה לשוב לדרך הישר. מיותר לציין שהדרך חזרה למוטב הייתה לא פשוטה, אבל לשמחתו הוא מצא את הפרטנר המושלם שילווה אותו בתהליך. אלול, אלא מה. ●

בדיעבד אפשר לומר שהטעות הגדולה של גברת תשפ"ד הייתה בשמות שבחרה לתת לתאומים שלה. לא שאפשר לשפוט שנה מעוברת, אבל כנראה האדרנלין של ההיריון הזה (שארץ דרך נס שנים עשר חודש) הוביל לכך שלתאומים הרכים החליטה תשפ"ד לקרוא אדר א' ואדר ב'. מאוד לא חכם.

הרי יותר מכל דבר, חודש רוצה להרגיש מיוחד. וחודשים תאומים על אחת כמה וכמה. אז לתת לשניהם בייסיקלי את אותו השם היה מהלך שלא בישר טובות. ובאמת מיד כשנכנסו לגן התחילו הבעיות.

תחרות סמויה התלהטה בן רגע בין התאומים כשאדר ב', די מהר, פתח פער עצום על אחיו הבכור. לכולם, כולל צוות הגן, היה ברור מי החודש המוצלח יותר. סוף סוף לאדר ב' היה את חג פורים, החג השמח ביותר בשנה. בעוד אחיו אדר א' יכול להתפאר רק בעובדה שאותו חוגגים שלושים יום לעומת העשרים ותשעה של אחיו. אבל מי בכלל רוצה לחגוג שלושים ימים חודש שאין בו כלום.

לעומתו, אדר ב' מיד התקבל לקליקה הסגורה והאליטיסטית של החודשים השווים. מלך הגן היה כמובן תשרי, שהסתובב בחצר כאילו הוא ראש לכל החודשים. יחד איתם בקליקה היה אייר (העצמאי מבין החודשים הרכים) וכמובן ניסן, שהגגנות התלחשו ביניהן שכל הסיבה שאדר א' נולד בכלל הייתה כדי שיום ההולדת שלו יצא באביב. שזה מוזר מאוד.

בצר לו, חיפש אדר א' עם מי להסתובב. לקליקה של תשרי הוא בחיים לא היה מתקבל, וגם לזו של כסלו וטבת אי אפשר היה להצטרף בלי להוכיח שיש לך חלק בחנוכה.

מפה לשם אדר א' מצא את עצמו מסתובב כל היום עם מרחשוון שחון החגים, למורת רוחה של גברת תשפ"ד שבנתה על שני אדרים שמחים.

הטלפון מהגגנת לא איחר לבוא.

"אדר ב' שלך מקסים, כל כך שמח ועליז", היא פתחה, "הוא רק נכנס לגן וכל הצוות מרביץ בשמחה".

"אני שמחה לשמוע", אמרה תשפ"ד, "זו הייתה הכוונה".

"עכשיו לגבי האח הגדול שלו..." הגגנת לקחה נשימה,

"את כבר יודעת שהוא כל הזמן מסתובב עם מרחשוון. לא

שיש משהו רע במרחשוון, כל ילד והסגנון שלו. אבל אדר א' מתחיל להיות מושפע לרעה. לאחרונה הוא אפילו נהיה גשום

כמעט כמו מרחשוון וביקש שנתחיל לקרוא לו מראדר".

"ואי אפשר לגרום לו לשחק עם חודשים אחרים?" שאלה

תשפ"ד.

"תראי אני יכולה לחבר אותו לחודש אב, אבל אני אגיד לך

בכנות, החודש הזה עוד פחות כיפי ממרחשוון. נורא מדכא.

היועצת אומרת שבעתיד הוא עוד יתהפך לחודש שמח, אבל

היא רוחניקית כזאת אז לא הייתי בונה עליה".

גברת תשפ"ד החליטה לדבר עם היועצת בעצמה.

התוצאות היו הרות אסון. העובדה שלאדר א' היה כעת פורים קטן הרחיקה ממנו את מרחשוון ובמקביל גררה הקנטות מקליקת תשרי, שטענה שכל הפורים קטן הזה לא אומר כלום מלבד העובדה שיום אחד לא אומרים תחנון. "זה אפילו אצלי יש", אמר חודש אב וחזר לבנות מגדל מקוביות ולחכות לצבא הרומאי שיבוא להחריב אותו

מעשה ברב אחד ששאל את אליהו הנביא מי הם בני עולם הבא. הצביע אליהו על שני בדחנים בשוק ואמר לו: "אלה יזכו למקום גבוה בגן עדן". שאל הרב: "על שום מה?" ענה לו אליהו הנביא: "על שום שאמא שלהם עושה להם כזה גיהינום בעולם הזה על כך שלא למדו מקצוע אמיתי"

מצרים. 1400 לפני הספירה מצרי: שלום, אפשר לעניין אותך בהשקעה מצוינת? עברי: נו

מצרי: אתה נרשם כעבד אצל פרעה וכל עבד נוסף שאתה מצרף אתה מקבל 10 אחוזים כולל על העבדים שהוא בעצמו יצרף בעתיד עברי: עזוב אחי, זה פירמידה

משה רבנו יורד מהר סיני אחרי נתינת תורה ומצוות בני ישראל: למה אתה נראה מבואס? משה: קיבלתי שבת

בשבת ראיתי מישהו לומד תורה לסירוגין אז רציתי להגיד לו מה אומרים על מי שעושה תורתו קרעים קרעים אבל שכחתי את ההמשך

בס"ד

נועל'ה בשרון

כשאוכל ואהבה נפגשים עם הציונות הדתית

נועל'ה מתחם האירועים של הציונות הדתית

ארועים
עד 800
איש

ביחד נשמח. ביחד ננצח!

מזל טוב למשפחות שבחרו לשמוח בנועל'ה:

יונתן ועמית הדר מרעננה | ירדן ויהוא שיר מכפר סבא | אליהו ונועה אמינוב מקרית שמונה | משפחות בן חיים והראל משדרות | משפ' בן דוד מאבני חפץ | משפ' גרנשטיין מקדומים

חפשו בפייסבוק נועל'ה אירועי בוטיק בשרון
Noale-events.co.il

משעול גיל 1 כפר סבא
להזמנות: יורם 054-7009111

דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

מה ילד חודש

אדר א' הוא קרוב המשפחה הזה שמגיע בדיוק כשאתה לא מצפה לו, ואפילו לא מביא מתנה. ועוד בפרשת משפטים, בושה

המשפטי לממשלה דאז אביחי מנדלבליט ואמרה לו: "פרשת משפטים, בושה". ומכיוון שאנחנו מדינה דמוקרטית שבה לכל אזרח מותר להביע את דעתו בחופשיות, היא נעצרה עוד באותו יום לעיני ילדיה ונלקחה לחקירה במשטרה. מה שמלמד שגם הנושא המשפטי הוא קצת כמו שנה מעוברת - יום אחד יהיה פה צדק, שופטינו הבכירים ידירו את עצמם מניגודי אינטרסים, לא יתחזו לעצמים ואולי (רק אולי) אפילו יפסקו על פי החוק ולא לפי נטיית ליבם. עד אז נצטרך לעבור פה תקופה משמימה ולא פשוטה, ממש כמו אדר א'. אבל כמו שאומרים, עם הנצח לא מפחד מדרך ארוכה. גם אם הוא נאלץ לפגוש את מנדלבליט בדרך.

מה יש לכם עם פורים

נשאלת השאלה למה בעצם אנחנו כל כך מחכים לפורים. כלומר לא כולנו. אני למשל לא מתחבר לחג הזה, אבל אני סתם ליצן אז זה לא נחשב. למה אתם אוהבים את פורים? טוב, ברור: כי מצווה לשמוח, להשתולל ולשתות המון יין. למה מצווה להשתולל ולשתות המון יין? כי פעם ניסו להשמיד אותנו, אבל קרה נס ומנהיג האימפריה החזקה בעולם נתן לנו רשות להיקהל ולעמוד על נפשנו. בניגוד גמור לימינו, שבהם מנסים להשמיד אותנו אבל מנהיג האימפריה החזקה מרשה לנו להיקהל ולעמוד על נפשנו, אם כי לא יותר מדי. פעם זה נחשב לנס אדיר כי היינו עם מפורד ומפורד בין העמים. אבל היום אנחנו עם חופשי בארצנו - טוב, סוג של - וזה נראה לנו הכי טבעי וברור בעולם שנדרוף את אויבנו ונשיגם ולא נשוב עד כלותם, או עד שביידן יגיד לנו די.

אבל אם ככה, למה אין לנו פורים מודרני? זאת אומרת יש את יום העצמאות, שאנחנו חוגגים בנפנופי שמחה מעל המנגל, אוכלים בשר חרוך, מתווכחים על פוליטיקה ודנים בסיכויי הישרדותה של המדינה. שזה די דומה לפורים, שאותו אנחנו חוגגים בקפצוץ שמחה, אוכלים בשר חרוך ודנים בסיכויי הישרדותם של השיכורים הצעירים ששתו יותר מדי יין על בטן ריקה.

סמוך ליום העצמאות יש לנו שני ימי זיכרון, שלא נשכח מאין באנו ולאן אנחנו הולכים. צמוד לפורים יש לנו את תענית אסתר, מאותה סיבה. אבל אנחנו רוצים רק לשמוח, לא לזכור (פורים לנו נשכח את הכול, כן?), אז מבחינתנו התענית והזיכרון הם כמו אדר א', ימים קשים כאלה שצריך לעבור איכשהו בדרך לדבר האמיתי. חוץ מהמשפחות השכולות, שבשבילן כל יום הוא יום זיכרון וכל שעה היא תענית, וגם אם הם שמחים בפורים ומחייכים ביום העצמאות, עמוק בפנים הנשמה שלהם בוכה.

אז מה עושים עם אדר א' הזה? איך עוברים אותו, במיוחד השנה, כשמצד אחד נורא רוצים להגיע כבר לפורים, אבל מצד שני אין לנו מושג איך נחגוג, אם בכלל? מה, נרקוד ונצהל כאילו דבר לא קרה? או אולי להפך, דווקא השנה ננסה עוד יותר להידבק בשמחה ובתקווה?

נתרפק שוב על הוורט שיום הכיפורים הוא כפורים, למרות שהשנה הכול מקבל משמעות מצמררת עם הטראומה החוזרת של יום הכיפורים ההוא מלפני חמישים שנה? ומה נעשה ביום העצמאות?

מה עושים עם אדר א'? מחכים. לוקחים את הזמן וחושבים מה הלאה. בינינו, טוב שיש אדר א'. אם כי קצת אירוני שהשנה מעוברת, אבל אי אפשר לדעת מה ילד יום. ●

צריך השנה עוד אדר, בלי חגים ובלי עדלאידות. אילוסטרציה

האדר הראשון מעניק הזדמנות נוספת לשיבות ולאלפנות שעוד לא החליטו מה לעשות עם פורים. ולמילואימניקים שמגויסים מאז שמחת תורה ובזכות השנה המעוברת אולי יזכו לקבל משלוח מנות כאזרחים מן השורה. ולרשלנים כמוני שעדיין לא התחילו לנקות כמוני שעדיין לא התחילו לנקות לפסח למרות שחנוכה עבר מזמן

קצת אחרי שמחת תורה, חבר מילואימניק כתב שהמלחמה הולכת להיות ארוכה ושהוא כבר מתכונן להדליק נרות חנוכה במדים. "רק שתדע", כתב לו מישוהו, "שהרבנות הצבאית כבר התחילה להיערך לפסח". "אז מה", כתב מישוהו אחר, "ההערכה היא שהמלחמה תימשך עד פסח?" "לפחות", הוא נענה.

הרגשתי שהגיע הזמן שלי לתרום את חלקי המרגיע. "אני רק מוצא לנכון להזכיר", כתבתי, "שהשנה היא שנה מעוברת".

אדר א' הוא כמו קרוב המשפחה הזה שמגיע לבקר בדיוק כשאתה מצפה למישהו אחר. כמו ה"שיחתך חשובה לנו" שחברות למיניהן משמיעות לנו בזמן ההמתנה בטלפון. כמו ה"איך אני נוהג?" שהן מדביקות על הפגזים האחוריים של רכב חברה. כולנו יודעים שדעתנו על הנהגים הפרועים שלהם לא מעניינת להם את הסבתא, שאילו היינו חשובים בעיניהם הם היו טורחים לענות, ושמיליוני ילדים מגלים באכזבה שאכן נכנס אדר, אבל פורים לא באופק. הגיע אורח, ולא הביא מתנה. כולנו יודעים שאדר הוא חודש מיותר, אחרת לא היו קוראים לו אדר א' אלא משקיעים ונותנים לו שם יצירתי משלו. אבל כולנו גם יודעים שחייבים אותו פעם בשנתיים-שלוש, אחרת יהיה לנו חתיכת בלגן בלוח השנה.

ודווקא השנה אנחנו כל כך צריכים את השמחה של אדר, אבל האמיתי, לא המתחזה. צריכים שמשוהו טוב יקרה כבר. שצה"ל יודיע שהוא הצליח לשחרר את כל החטופים. שסינוואר יצא מהמחילה עם דגל לבן ובלי מחילה. שפתאום נראה את המשיח עומד על צריח של טנק או כף של D9 ואומר ענווים, ענווים, הגיע זמן גאולתכם.

אז כן, אנחנו יודעים, צריך סבלנות. צריך השנה עוד אדר, בלי חגים ובלי עדלאידות. אבל בסתר ליבנו אנחנו כבר רוצים להגיע ליעד, להרגיש אורה ושמחה וששון ויקר, לראות את המן תלוי על עץ ואת כל ממשיכי דרכו מתנדנדים לידו ברוח. הוריקן, אם אפשר.

בינתיים משתדלים לנשום עמוק, ושואלים את עצמנו אם זה באמת יסתיים בפסח, או שרגע אחרי שהרבנות תסיים לחלק מצות היא תצטרך להתחיל לארגן טונות של תפוח בדבש וסוכות עם רשת הסוואה במקום דופן.

מבחוץ כורש, מבפנים אחשוורוש

מצד שני האדר הראשון מעניק הזדמנות נוספת לשיבות ולאלפנות שעוד לא החליטו מה לעשות עם פורים. ולמילואימניקים שמגויסים מאז שמחת תורה ובזכות השנה המעוברת אולי יזכו לקבל משלוח מנות כאזרחים מן השורה. ולרשלנים כמוני שעדיין לא התחילו לנקות לפסח למרות שחנוכה עבר מזמן. ולנשיא ארצות הברית שיכול עכשיו לעשות תשובה שלמה, להפסיק לקשור לנו את הידיים ולהניח לנו להגיע לפורים עם ניצחון מובהק ומוחץ. אם כי במקרה שלו נראה שהוא כבר מזמן עמוק בתוך מסיבת תחפושות: כלפי חוץ משרד אהדה ותמיכה כמו כורש, בפועל מאפשר לאחשדרפנים שלו להתעלל בנו כמו אחשוורוש.

ובואו לא נשכח שבצירוף מקרים נדיר ראש חודש אדר א' יוצא השנה בשבת, ולא סתם שבת אלא בפרשת משפטים בושה. כזכור, בשבת פרשת משפטים לפני ארבע שנים הלכה עורכת דין פתח תקוואית ברחוב, ראתה מולה את היועץ

סיירת

בוני ישראל

בונים עתיד ישראלי

תוכנית הכשרה לבנייה עברית יוצאת לדרך
פרטים בקרוב

החברה לפיתוח
גוש עציון

פרס #54
רחפן
DJI AIR 3

פרס #52
חבילת
DIGITAL

השתתפו בהגרלה השנתית של 'עזר מציון'!
רוכשים כרטיסים < מצילים חיים < זוכים בפרסים!

אנחנו יודעים שהראש שלכם לא נמצא עכשיו בהגרלות ובפרסים, אבל הילדים של 'עזר מציון' זקוקים מאוד לתרומות שמגיעות מהגרלת פרס מציל חיים. לכן אנחנו מזמינים אתכם להיכנס ולרכוש כרטיסים, להציל חיים, ועל הדרך לזכות בפרסים.

למי יש עכשיו ראש

לגדג'טים?

למי שרוצה להציל חיים!

פרס #71

₪ 4,000
ב'ואג'

עזר
מציון
(ערך)
מערך תמיכה
רפואית

*2236

לחובת הפרסים המלאה
ולהשתתפות בהגרלה:
www.ami.org.il

בגופם ציון את החיים

יצחק שוורץ ושקד שילאן נפצעו אנושות במהלך הקרבות הקשים בעזה והיו בסכנת חיים. כיום, אחרי שבועות ארוכים במחלקות ובתחילת תהליך השיקום, הם מדברים על הווי הלוחמים הפצועים שממלאים את המחלקות באופטימיות ועל מה שנותן להם כוח להתחיל בטיפולים המתישים בכל יום מחדש

רבקי גולדפינגר // צילום: עופר עמרם

"בזמן הפציעה פחדתי, אבל לא חשבתי שאמות". יצחק שוורץ

ש

ניות בודדות לאחר שיצחק שוורץ (35), מפקד פלוגה במילואים בחטיבת הנגב, נפצע קשה מידי בהיתקלות עם מחבלים בבית חאנון שבעזה הוא התעשת, תפס את הקשר ובקור רוח דיווח: "כאן קדקוד, קבלו, נפגעת. חטפתי כדור. אני לא מצליח להזיז את הרגליים. תגיעו לפנות אותי עם אלונקה".

שוורץ, נשוי ואב לשניים, נולד וגדל בקדומים. עד המלחמה הוא היה מנהל פרויקט בחברת בנייה. למילואים בעזה הוא נקרא מיד אחרי 7 באוקטובר. את יום הפציעה הוא לא ישכח לעולם. "קיבלנו משימה לצאת להתקפה ולהתקדם בעוד כמה בתים בבית חאנון. המשימה שלי הייתה לשלוט על צומת מסוים. יום לפני כן היו לנו שם היתקלויות. הפלוגה שלי יצאה ראשונה, וממש בכניסה לבניין שמעתי שצועקים 'פצוע' ופשוט רצתי אליו מהר. ראיתי חייל שוכב מדמם. התכופתי אליו ופתאום הרגשתי זרם חשמלי מטורף בגוף", הוא משחזר את רגע הפציעה. "היה לי אפוד קרמי חדיש וקסדה טובה, אבל הכדור נכנס מהצד באותה שנייה שהתכופתי לעבר הפצוע. בשניות הראשונות לא הרגשתי מכה או כאב, רק זרם חשמלי חזק ורעש מחריש באוזניים ולא ראיתי כלום. נפלתי על הרצפה. עדיין לא הבנתי שנפגעתי מידי. חשבתי שאולי חטפתי את הכדור בקרמי ומההדף נפלתי. דווקא הייתי מבסוט שאני חי ולא מרגיש איזה כאב. אני זוכר שאמרתי לעצמי: הכול בסדר. יאללה, בוא נעמוד על הרגליים ונמשיך במשימה".

"כאילו אין רגליים"

אבל למרות מחשבתו האופטימית, מהר מאוד המציאות הקשה טפחה על פניו. "ניסיתי לעמוד על הרגליים ולא הצלחתי, כאילו אין לי רגליים. גם לא ראיתי מה קורה ולא שמעתי את המלחמה מסביב. באותו רגע הבנתי שנפצעתי בעמוד השדרה והזעקתי את הכוח לפנות אותי. סגן מפקד הפלוגה שמע אותי בקשר ורץ מהר לכיווני כדי לחלץ אותי. שכבתי על הרצפה והחבר'ה מעליי באו להרים אותי. הסברתי להם איך להעמיס אותי על האלונקה כי אני נפגע עמוד שדרה", אומר שוורץ, שגם באותן שניות לא מאבד את קור רוחו.

"נלחמתי בגוף שלי כדי להישאר בשליטה ובהכרה. אחרי חמש דקות בערך התחיל כאב מטורף שאי אפשר לתאר. אתה מרגיש שאתה רוצה להירדם. הריצו אותי לרופא בפלוגה, שהיה תותח. בשגרה הוא מנתח כירורגי בהדסה, ובדיעבד אני מבין שהוא הציל את חיי", הוא מציין בהערכה. "הוא ראה את חור הכניסה של הכדור, ואחרי זה הוא אמר לי שהיה בטוח שאני כבר לא איתו. הוא פחד שהכדור טס בקו ישר ונכנס לתוך הריאות והלב. רק אחר כך הבנו את גודל הנס. הצלף שירה עליי עמד בקומה גבוהה של בניין ולכן הכדור ירד בזווית כלפי מטה, עבר פחות מסנטימטר מהלב וריסק כמה חוליות בעמוד השדרה".

שם, בשטח, הרופא החל להעניק לשוורץ הפצוע טיפול ראשוני. "תוך שתי שניות אמרתי לו: אייל, אני לא מצליח לנשום. הרגשתי כאילו מניחים לי על החזה משקולת של עשר טונות. פשוט לא הצלחתי להכניס אוויר. מה שקרה בעצם הוא שהכדור חדר לחלל הבטן וגרם לדימום מסיבי, והתפתח כיס אוויר שלחץ לי על הריאות". הרופא התעשת וביצע מיד פעולה כירורגית מצילת חיים כשפתח נתיב אוויר. "הוא ישר לחץ על הצלעות ופתח לי נקו מהצד, החדיר צינורית לבית החזה. באותו רגע השתחרר אוויר מהבטן והצלחתי לנשום. זו פעולה שרק רופא מומחה יכול לעשות".

באותם רגעים, כשאתה לא מצליח לנשום, הרגשת חרדת מוות?

"לגמרי פחד. אבל אני לא זוכר שחשבתי שאני הולך למות. סמכתי על החבר'ה וסמכתי על עצמי שאני בהכרה. ברגעים האלה אתה נלחם להיות בפוקוס ובשליטה. ובאמת הכול קרה נורא מהר, פינו אותי אחורנית בצורה רכובה החוצה למעבר ארז. אני זוכר נסיעה מהירה מאוד ושאני צועק 'תיסע יותר לאט, כואב לי'". ממעבר ארז הועלה שוורץ על מסוק והוטס

הלוחמים הפצועים במחלקות מעניקים זה לזה תמיכה. נתיניהו בביקור אצל הפצוע אלישע מדן

והוא המשיך לתפעל את העסק. מיד נסוגו אחורנית והוא התחיל לטפל בנו".
מה הרגשת ברגעים ההם?
"בפיצוץ נפלתי על הרצפה והבנתי שנפגעתי ברגליים. חשבתי שאולי אין לי רגליים, כי קיבלתי מכה רצינית ברגליים וזה היה הרבה מעבר לכאב. החלטתי לא להסתכל

הגבוהה בגמזו והשישי משמונה אחים, נכנס לפעילות בתוך עזה כטען בצוות טנק. "היה לי ממש מרגש להיכנס לעזה ולהיות חלק מהדבר הגדול הזה", הוא משתף בהתרוממות הרוח. "הרגשתי שאני משתייך כל כולי לכלל ישראל. זו קומה שאתה עולה אליה בזמן מלחמה כזאת. אני חושב שכל חייל שיוצא

בשבילי, ואני ממש מבקש שהפציעה שלי לא תהיה חלילה לחינם. לא יוצא לי לראות הרבה חדשות, אבל כשאתה פתאום שומע שצמצמו את הכוחות ברצועה ומדברים על הפסקת אש ארוכה - זה מדאיג. שילמתי מחיר אישי כבד ואני מקווה שנזכה לניצחון. אני אדם מאמין ואני רוצה להאמין שיום אחד אחזור לעמוד על הרגליים, אבל יש מצב שאני אשב על כיסא גלגלים כל החיים וזה מחיר כבד מאוד".
גם לעובדה שיש סביבו בבית החולים המוני חיילים פצועים יש משמעות בשבילו: "אני במחלקה הנוירולוגית ויש כאן פצועי עמוד שדרה. במחלקה האורתופדית יש המון חיילים. בכלל, פתחו כאן במלחמה מחלקה אורתופדית מיוחדת שיש בה הרבה חיילים קטועי גפיים או פצועי ירי. אנחנו יחד כולם, מרגישים בעלי גורל משותף. זה בהחלט נותן לי כוח".

הפצועים בטנק טיפלו בעצמם

עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל נרשמה התגייסות לצה"ל בשיעור גבוה, שישראל טרם ידעה כמותו. גברים בסדיר ובמילואים הסתערו קדימה מתוך רצון להגן על הבית, אך המחירים בגוף ובנפש כבדים מנשוא. מלבד מאות נופלים במלחמה בעזה, חיילים רבים נוספים שבו משדה הקרב כשהם פצועים וחבולים בגופם ובנפשם. על פי הנתונים שמפרסם צה"ל, נכון לזמן כתיבת שורות אלו נרשמו מתחילת המלחמה קרוב לשלושת אלפים חיילים פצועים בדרגות פציעה שונות, 728 מהם הוגדרו במצב בינוני ו-429 במצב קשה. מחלקות השיקום בבתי החולים ברחבי הארץ עמוסות בבחורים צעירים שמתמודדים עם פציעות גוף מורכבות מהלחימה, שדורשות מהם להמשיך ולהילחם על חזרתם למעגל החיים. המראות הקשים של עשרות רבות של בחורים צעירים נפגעי ראש או עמוד שדרה או קטועי גפיים שמרותקים לכיסאות גלגלים ממלאים את המחלקות, ולאחר השיקום ינכחו יותר גם ברחוב הישראלי.

שקד שילאן, בן 24 מחדרה, תלמיד הישיבה

במהירות לבית החולים. ההוראה הראשונית הייתה לפנות אותו לבית החולים הדסה, אבל לפתע חלה הידרדרות במצבו והוחלט לפנותו לבית חולים קרוב יותר. "במסוק איבדתי את ההכרה, לא היו לי דופק ונשימה והרופא הבין את חומרת המצב. חלל הבטן שלי התמלא שוב בנוזלים ובאוויר. הוא הכניס לי צינור חדש ושוב ניצלתי. אחר כך הוא אמר לי שאם היינו ממשיכים לירושלים לא היינו מספיקים להגיע. עד כדי כך המצב היה קשה".

בבית החולים הוא הוכנס מיד לחדר הניתוח והרופאים נאבקו על חייו. כיום הוא במחלקת שיקום בבית החולים שיבא בתל השומר, משותק בפלג הגוף התחתון ולפניו תהליך שיקום ארוך. "הכדור פגע בעמוד השדרה וריסק כמה חוליות תחתונות. אני משותק מהבטן ומטה".

רגע הבשורה וההכרה כי חייו כבר לא יהיו כשהיו היה בשבילו רגע קשה מנשוא. "כשהתעוררתי אחרי הניתוח הרופא בא אליי ואמר: מבחינה רפואית, לפי הפרוטוקול, הפכת למשותק ואתה תשב על כיסא גלגלים כל החיים. פרצתי בבכי. גם אמרתי לאשתי, כשהיינו לבד, האם היא בכלל צריכה אותי עכשיו. זה היה קשה, קשה מאוד", הוא נאנח. "בהתחלה הייתי שבור. הפציעה הייתה באמצע נובמבר כך שעברו מאז חודשיים וחצי ועברתי דרך. היום אני הרבה יותר חזק".

מה מחזק אותך?
"האנשים סביבי, המשפחה שלי, זה שיש לי את אשתי והילדים. וגם כשאני יושב ומדבר עם פצועים שעברו דברים דומים והם אומרים לי 'אח שלי, אתה יכול לעשות הכול' זה מעודד", הוא אומר ומבקש מיד לציין: "אני לא אומר שאני בהי והכול בסדר. יש מצבים שאתה רוצה לעשות משהו ואתה לא יכול, אתה חסר אוניס. אז כן, לפעמים אני בוכה. אבל בגדול אמרתי לעצמי: יש לך אישה וילדים ואתה צריך להתקדם. ויאללה, אני ממשיך קדימה. אתה נלחם ולא מוותר. אתה לא יכול לעצור את החיים, אתה צריך לחיות עם מה שיש".

במסע השיקום המתיש שוורץ משתדל לחגוג כל ניצחון, ולו הקטן ביותר. "בשיקום אתה מצליח לעשות משהו, ואתה רואה שאתה מצליח להתחזק, ואתה רואה שזה נכון מה שאומרים לך שאתה מסוגל. כל יום אני מגלה על עצמי דברים חדשים", הוא אומר בחיוך. "כל יום אתה מצליח משהו. כובש עוד יעד קטן".

אתה יכול לשתף ביעד שהצלחת לכבוש, לדוגמה?

"ביקשתי מהפיזיותרפיסט להתחיל את היום בשמונה בבוקר. זה די נדיר במחלקה, כי במצב כמו שלי לוקח המון זמן להתארגנות. בהתחלה, בשביל להתחיל את היום בשמונה הייתי צריך לקום בחמש. אבל הרגשתי טוב עם זה שאני מתאמץ ושיש לי סדר יום ואני לא נמרץ". שוורץ משתף בעוד קרן אור שנוסכת בו כוח: "בכל לילה ישן איתי לוחם אחר מהפלוגה, הם עושים תורנות ביניהם. זה מרגש נורא. ואשתי היא לביאה. בבוקר היא עם הילדים ואחר כך באה אליי לימים שלמים. היא מסורה כל כך למשפחה שלנו וזה ממש לא מובן מאליו".

שוורץ מוסיף שגם הידיעה שפציעתו הייתה תוך כדי מלחמה על הגנת הארץ מחזקת את רוחו. "יש לדבר הזה משמעות אדירה

יצחק שוורץ, מפקד פלוגה במילואים, משותק בשתי רגליו:

"לעובדה שנפצעתי תוך כדי הגנה על הארץ יש משמעות אדירה בשבילי, ואני ממש מבקש שהפציעה שלי לא תהיה חלילה לחינם. לא יוצא לי לראות הרבה חדשות, אבל כשאתה פתאום שומע שצמצמו את הכוחות ברצועה ומדברים על הפסקת אש ארוכה - זה מדאיג. שילמתי מחיר אישי כבד ואני מקווה לניצחון"

לכיוון, רק ניסיתי לשים לעצמי חוסם עורקים. אמרתי לעצמי: יהיה מה שיהיה - אני הולך לחיות. אין כאן שאלה", הוא אומר בהחלטיות. "הבעיה העיקרית הייתה שברגל שמאל נקטעו לי כמה סנטימטרים בעורק הראשי וגם ברגל ימין נפתח העורק הראשי ואיבדתי המון דם", הוא משתף. "היו לי כאבים חזקים והרגשתי שלאט לאט אני מתנתק. נלחמתי בגוף לא להירדם".

בשלב ההוא שילאן לא ידע שהוא נמצא בסכנת חיים מיידית. באופן מעורר השתאות, הפצועים בתוך הטנק לא איבדו שליטה וטיפלו בעצמם עד הגעת כוחות החילוץ. "המפקד נפצע מרסיסים ושם לעצמו חוסם עורקים, התותחן שאיבד אצבעות חשב את עצמו ואני שמתי חוסם עורקים והשתדלתי לשמור על ערנות. זה ממש משמח שהצלחנו לתפעל את העסק בזמן אמת, ונראה לי שזה עזר לא להפוך את הסיפור לטראומטי בשבילי".

שילאן חילץ את עצמו מהטנק בעזרת הידיים, ונהג הטנק שלף אותו החוצה וטיפל בו.

לקרב, בתוך ליבו שואל את השאלה האם הוא מוכן למסור את הנפש שלו".
בחג החנוכה הוא נכנס שוב להילחם בשג'עיה. "היה מרגש להיכנס להילחם בעזה דווקא בחנוכה. אתה ממש מרגיש שאתה כמו מהמכבים. זה היה אחרי ההפוגה שהייתה במסגרת העסקה להשבת החטופים והיה שם סוער מאוד. המחבלים התכוננו היטב לקראתנו. היו הרבה היתקלויות. ואז, ביום שישי, כוח גולני רצו לפתוח ציר ואנחנו היינו צריכים לחפות עליהם".

תוך כדי הפעולה נשמע לפתע פיצוץ אדיר ורסיסים ניתזו לכל עבר. "בדיעבד מתברר שהצמידו לנו לטנק מטען ובמקביל ירו עלינו RPG. שמענו בום עצום. ברגע אחד אתה מבין שקרה כאן משהו לא פשוט", הוא מתאר את השנייה הראשונה לאחר הפיצוץ. "היה ענן עשן בתוך הטנק. לא ראיתי כלום. לקחתי את הקשר וצעקתי שאנחנו פצועים ושיבואו לחלץ אותנו. אני צורח לקשר: נפצענו המפקד, התותחן ואני. הנהג למולנו לא נפצע

"לשנות את התודעה בנוגע לפציעה". משה לוי בביקור אצל פצוע

כדי להיות מסוגל לחזור לעמוד וללכת. אני מתאמן כדי שאוכל לקפל את הברך, לחזק את עצמי. אני עושה הרבה פיזיותרפיה ולא מוותר לעצמי, כי זה מה שעוזר לי לחזור ללכת".

חווית חוויה לא פשוטה בכלל, זה משהו שאתה לוקח איתך או שהנחת אותה מאחור?

"אני עדיין עמוק בתוך הסיפור, אז אני לא יודע איך אקבל את זה. אני משתדל לעבור הלאה. מתוך האירוע למדתי על עצמי שבמצבי קיצון אני לא מאבד את עצמי וקופא, אלא אני בשליטה על הסיטואציה ופועל. למדתי שאני מסוגל וזה מעודד מאוד".

"לומר תודה שחזרת בחיים"

מי שנפגש בימים אלו עם חיילים פצועים ומנסה לנסות בהם כוחות הוא משה לוי, קטוע יד ותיק. לפני חמישים שנה, בעת שפרצה מלחמת יום הכיפורים, היה משה לוי בן 28, נשוי ואב לשניים. ב-15 באוקטובר 1973 השתתף בקרב שניהלה פלוגתו עם מארב מצרי במוצב בודפסט. בעת הקרב נפגע הזחל"ם שעליו פיקד ופצצת נ"ט נוספת שנורתה פגעה בידו הימנית וקטעה אותה סמוך למרפק.

כשהוא קטוע יד ימין ירד לוי בעצמו מהזחל"ם ונע לעבר עמדת האויב הסמוכה. בידו השמאלית החזיק רימון, ובשיניו שלף את הנצרה ממנו. הוא הטיל את הרימון על העמדה והיא חוסלה. על פעולותיו בקרב עוטר בעיטור הגבורה על "אומץ לב עילאי, חירוף נפש, קור רוח ודבקות במשימה".

עם תום המלחמה הוא התאושש מפציעתו, ולאורך חייו פרץ כל תקרת זכויות אפשרית, כולל תואר בהרווארד, רישיון טיס ועסקים חובקי עולם. מתוך ניסיונו האישי הוא מוביל את חזונו כנשיא עמותת "נותנים

את שלושת הפצועים פינו החוצה בנמר למסוק 669, שפינה אותם במהירות לבית החולים בילינסון בפתח תקווה. במסוק הוא איבד את ההכרה. בבית החולים הוא הובל במהירות לחדר הניתוח.

שילאן מתאר כמה ניסים שהצילו את חייו. "רק חצי שעה לפני הפיצוץ דיברנו בינינו בטנק והמפקד שאל את הנהג: אבישי, מה קורה אם אנחנו נתקלים במחבלים? דיברנו על תרחיש זהה למה שקרה לנו ואיך נכון לפעול. חצי שעה אחר כך זה קרה", הוא אומר בהתפעלות. כששילאן הגיע לחדר התאוששות לאחר הניתוח הוא היה משוכנע שאיבד את רגלו. "הייתי בטוח שהרגל שלי נקטעה, אבל אז הרימו את השמיכה והראו לי שיש לי רגליים. ברוך ה' הקב"ה חס עליי. לאורך השיקום האמונה מאוד מחזיקה אותי. גם ברגעים שחשבת שהרגל שלי נקטעה, אמרתי לעצמי שזה כנראה התפקיד שלי בעולם ואם זה הניסיון שלי אז כנראה אני מסוגל לעמוד בו. נשארתי עם צלקות ענקיות ברגליים ואני מתייחס אליהן כאל קעקוע יפה של כלל ישראל", הוא אומר בהתרגשות.

הימים הראשונים אחרי הפציעה היו קשים. "סבלתי מכאבים חזקים מאוד. הפגיעה ברגליים הייתה גדולה. היו לי שם בורות, השרירים נפגעו, עברתי כמה ניתוחים, כולל השתלת עור".

מה החזיק אותך?

"הידיעה שעשיתי משהו גדול, שזה לא קרה סתם. אמרתי: כואב לי, אבל תראה אילו אנשים טובים סובבים אותך, עוטים אותך בכל כך הרבה אהבה. יש גם אחוות לוחמים כזאת", הוא מספר. "אנחנו מדברים בינינו על מה שהיה ומה קורה. למזלי, גם באופי שלי אני שמח ואופטימי. עכשיו אני בבית לוינשטיין, לומד ללכת מחדש. אני עובד על השרירים

מבהיר. "הורים רבים אומרים לי ששיניתי אצלם את התפיסה על הפציעה. הפצועים צריכים הסברה על מהות הפציעה שלהם. קודם כול, שיבינו שהם יצאו משדה הקרב בחיים והם צריכים להודות על כך. שנית, הם צריכים להבין שאפשר לעשות הכול עם הפציעה. אני עם יד אחת עשיתי רישיון טיס ואני עושה סקי ואני צולל. כל הדברים בעולם שאפשר לעשות עם שתי ידיים, אני עושה עם יד אחת".

הפציעה לא שינתה לך את החיים?

"כפי שאני מאמין, הכול בראש שלנו", הוא מתמצת. "כשאתה חושב שאתה מסוגל לעשות דברים אז אתה תעשה אותם, וכשתחשוב שאתה לא מסוגל - לא תצליח. או שאתה נתמך, או שאתה עושה את זה לבד. אם אתה מכניס את עצמך לעולם הנתמכים אז כל חייך תהיה נתמך, ואם אתה מכניס את עצמך לעולם העצמאיים - אתה תהיה עצמאי. הכול שאלה של תודעה", מסביר לוי.

"הכול בראש שלנו", הוא משנן, "אני בעזרת חמש אצבעות בלבד הגעתי רחוק מאוד בחיים. אני נפגש עם הרבה פצועים שלנו ומנסה להעביר להם את המסר הזה. הם חבר'ה מצוינים. הכוח בידיים שלהם והם יוכלו לכבוש הרבה יעדים וחלומות".

תקווה. עמותה שהחל מ-7 באוקטובר, בנוסף לפעילותה השוטפת, נרתמה למאמץ המלחמתי ותומכת גם בחיילים שנפצעו בקרבות והגיעו למחלקות השיקום בבית החולים שיבא.

לוי קטוע היד מסתובב בין המחלקות ומבהיר לפצועים כי כל החיים לפניו. "החבר'ה הצעירים הללו פורעים את שטר החוב שהיה להם למי שלחמו במלחמות הקודמות. כי חייל שמתגייס לצה"ל בעצם הולך למלחמה ומשלם את שטר החוב למי שהלכו לפניו, כשעוד היה ילד, להילחם ולהגן על הארץ. כולנו היינו חיילים צעירים כשנפצענו. זה המחיר שמשלמים במלחמה. או שאתה חוזר בחיים או שאתה פצוע או שמחזירים אותך בארון. אם אתה חוזר פצוע אתה צריך לומר תודה לאלוהים שחזרת, אולי בלי יד או בלי רגל, אבל אתה חי".

כך גם אתה אמרת לעצמך כשנקטעה לך היד?

"בוודאי. אני חושב שנכות זה בראש ולא בגוף. השאלה מה אתה חושב, מהי התודעה שלך. אני עובר במחלקות בבתי חולים ונפגש עם הפצועים הקטועים. אני קטוע היד שבא להסביר שקטועי גפיים זה לא אסון ואפשר לחיות עם זה חיים מלאים ושלמים", הוא

צילום: דוברת המרכז הרפואי לשיקום לוינשטיין

שקד שילאן, לוחם בשריון, נפצע קשה ברגליו: "הייתי בטוח שהרגל שלי נקטעה, אבל אז הרימו את השמיכה והראו לי שיש לי רגליים. ברוך ה' הקב"ה חס עליי. לאורך השיקום האמונה מאוד מחזיקה אותי. גם ברגעים שחשבת שהרגל שלי נקטעה, אמרתי לעצמי שזה כנראה התפקיד שלי בעולם ואם זה הניסיון שלי אז כנראה אני מסוגל לעמוד בו. נשארתי עם צלקות ענקיות ברגליים, ואני מתייחס אליהן כאל קעקוע יפה של כלל ישראל"

"מה שמחזיק אותי הוא הידיעה שעשיתי משהו גדול, שזה לא קרה סתם". שקד שילאן בשיקום

צילום: עופר עמרם

התחלה// נולד וגדל בבני ברק, השלישי מארבעה ילדים. "גדלתי בבית בני-ברק טיפוס, שמרני מאוד. כל אחד ממשיך את חייו ונוהג כפי שחונך. למדתי במוסדות חינוך חרדיים בבני ברק, אך במהלך החיים הלכתי לכיוון קצת אחר".

אבא// שלמה (83), כל חייו מחנך ילדי כיתה א' בתלמוד תורה תשב"ר בבני ברק. היה מהראשונים שהקימו תזמורת חתונות. במשך שנים רבות בחייו ניהל את תזמורת 'בני ירושלים'.

אמא// הניה (80), בתו של הרב משה חיים חשין, מחבר 'ספר המסורת השלם' ללימוד אותיות. עסקה שנים רבות בהומאופתיה והדרכה לתזונה בריאה.

החצי השני// מיכל, ירושלמית במקור, יצרנית פאות ומאפרת כלות מקצועית. כנהוג במגזר החרדי, השניים הכירו בשידוך ונישאו בגיל 21. לאחר החתונה קבע הזוג הצעיר את ביתו באשדוד. במהלך השנים עברה המשפחה להתגורר בפתח תקווה.

הנחת// חמישה ילדים. דבורי (28), התאומים אפי וצביקי (24), אבי (21) ויהונתן, בן 15.

על מדים// לאחר החתונה, בצעד חריג למגזר שממנו הגיע ובמיוחד בימים ההם, החליט להתגייס לצה"ל. "היה בי רצון עז להתגייס. מבחינתי זאת תחנת חובה לכל אזרח במדינת ישראל". עקב היותו נשוי טרי שובץ כמשגיח כשרות בבסיס פיקוד העורף.

חולים וחיילים// תוך כדי השירות הצבאי הפך למתנדב מן המניין ב'עזר מציון'. "את העמותה הכרתי מאז שהייתי ילד קטן, כמו כולם. היה לי חבר שהתנדב בקייטנות הקיץ שהם ארגנו לחולי סרטן והוא ביקש ממני שאבוא לעזור לו. נפעמתי מהעוצמה והבטחתי לעצמי שיום אחד אצטרף אליהם בעצמי. בגלל שהייתי משגיח כשרות בבסיס פיקוד העורף מחוז מרכז, שהוא בסיס פתוח, הייתי עושה יומיות - הייתי מגיע בשבע בבוקר והולך הביתה כבר בשלוש בצהריים. קיבלתי אישור עבודה, וכל יום אחר הצהריים הייתי הולך לפעילות בתור תומך רוחה מטעם עזר מציון".

מסייע// לאחר שהשתחרר מצה"ל התבקש על ידי עזר מציון להפוך לעובד מן המניין במשרה מלאה. התפקיד שקיבל עוד קודם לכן היה להיות נציג העמותה בבית החולים שניידר. "הייתי מגיע על מדים, פוגש בני משפחה של ילדים חולי סרטן, מלווה אותם ועוזר להם בכל מה שהם צריכים. מהרגע שהתחלתי לעבוד במשרה מלאה קיבלתי תחת אחריותי גם את בית החולים תל השומר. הייתי מבקר בשניהם, פוגש את המשפחות, בודק מה הצרכים שלהן ומנסה לסייע בכל מה שניתן".

עזרה שנייה// במהלך השנים ליווה מאות משפחות שנלחמות על חיילי ילדיהן. "אני מלווה אותם מהיום הראשון בבית החולים. הם מגיעים עם ילד קצת צולע או עם חום גבוה, ובבדיקה שגרתית ההורים מקבלים פצצת אטום לפרצוף. באותו רגע הם רק רוצים שהאדמה תבלע אותם. אני מקבל עדכון מהצוות הרפואי ומגיע לשם. אנחנו בקשר עם כל הצוות במחלקה ועם כל הרופאים. אני פוגש

יומי דז'ילובסקי

52

נשוי למיכל ואב לחמישה

תושב פתח תקווה

מנהל הפעילות לילדים חולי סרטן ב'עזר מציון'

שלישי בתשע בבוקר. הייתי על הרגליים בלי טלפון עד שהתמוטטתי. הקצין ביקש שאלך לנוח לכמה שעות כדי לאגור כוחות ולחזור. בקושי הצלחתי להירדם, וב־12 בצהריים כבר הייתי שם חזרה. אי אפשר לתאר את הזוועות. ידענו שאנחנו עושים את העבודה הכי קדושה והכי ערכית כדי להחזיר את הילדים להורים שלהם. ההורים יודעים שהם קיבלו את הילד שלהם בחזרה בתוך הארון, ושזה הילד שלהם ולא מישהו אחר חלילה. הצוות שלנו עבד בחיל ורעדה, הרגשנו כאילו אנחנו נמצאים בתוך קודש הקודשים".

טראומה// ככל שעבר הזמן הוא התחיל להבין את גודל האסון. "במוצאי שבת, כשהגענו, אמרו שיש 200-300 נרצחים. בתוך המתקן היינו מנותקים כמעט, בלי טלפונים. כל הזמן ראיתי עוד ועוד משאיות שפורקות גופות של חללים. אנשים העמיסו גופות גם על רכבים פרטיים. זאת טראומה שתלווה אותנו כל החיים. באף בית ספר ובאף צבא לא יכולים ללמד כיצד להתכונן לאירוע כזה. במבט של ארבעה חודשים לאחור אני שמח לומר שלא יצאה תקלה תחת ידינו. אנשי הדי-אן-איי והמז"פ זיהו את כולם למרות הקושי והצליחו להביא אותם לקבר ישראל".

במקום. זאת בנוסף לתפקידיו האחרים. "זהו בעצם החמ"ל של כל תחום חולי הסרטן בעזר מציון, הכול מופק בבית אורנית. מאגר מח העצם, הפעילויות והאירועים לילדים ולמבוגרים".

נקרא לדגל// כשהשתחרר מצה"ל לפני כמעט שלושה עשורים שובץ במילואים ביחידת הזיהוי של הרבנות הצבאית. למרות ההכשרות הרבות שעבר במהלך השנים, שום דבר לא הכין אותו למראות של מלחמת שמחת תורה. "במוצאי שבת נקראתי לדגל והגעתי מיד למחנה שורה. זה היה מתקן חדש יחסית, באירועים קודמים הפעילות הייתה במחנה צריפין. התמונה הראשונה של מוצאי שבת בעשר וחצי בלילה לא יוצאת לי מהראש. כל הכניסה הייתה מפוצצת בגופות. לא היה איך להיכנס למתקן בלי לדרוך על חללים. בחלומות הכי שחורים לא דמיינתי שנצטרך להתמודד עם סדר גודל כזה של זיהוי. זאת תמונה שלא תמוש מזכרוני".

חיל ורעדה// "שיבצו אותי בתפקיד האחראי על המקרים. נכנסתי למקרים במוצאי השבת ויצאתי בפעם הראשונה ביום

את המשפחה, נותן להם קצת את הכתפיים של עזר מציון, מראה להם שהם לא לבד ושנעבור את התקופה הזאת יחד. זו לא עזרה ראשונה, אנחנו מלווים אותם גם לאורך שנתיים-שלוש, בעזרת כל האמצעים שיש לעזר מציון. למרבה הצער, לא כל הילדים מצליחים לשרוד את התקופה הזאת. פגשתי המון מקרים טרגיים".

בית שני// לאחר כ־14 שנה בתפקיד קיבל לידייו את ניהול המחלקה לתמיכה בילדים חולי סרטן. "אני עדיין מסתובב בבתי החולים, לא מוותר על החוויה הזאת. כשאני רוצה לקבל כוחות אני הולך לבית החולים שניידר. מחצית מחיי אני נמצא שם, כמעט מדי יום. אני יושב עם המשפחות ועם הצוותים הרפואיים והעובדים הסוציאליים וביחד אנחנו מנסים לפתור בעיות מורכבות. אני בקשר טוב עם מנהלי המחלקות ועם הנהלת בית החולים, גם ברמה החברתית, ובעזרתם אני מצליח לעזור לעוד אנשים. בנוסף לשאר הטייטלים שלי, אני הנציג הרשמי של עזר מציון בשניידר".

חמ"ל אונקולוגי// לפני כחמש שנים מונה לסגנה של ד"ר ברכה זיסר בניהול בית אורנית, על שלל הפעילויות שמתרחשות

10

מועמדים מובחרים בלבד יתקבלו לתכנית הקרובה

התכנית החדשנית של הרבנות הצבאית ו"מוסדות אריאל"
מציעה לימודים להסמכה לרבנות במשך 4 שנים
ושירות מובטח בתפקידי קבע כרב צבאי.

ייחודיות התכנית:

- הכשרה מעמיקה בהלכה מעשית
- הכנה מוכחת למבחני ההסמכה לרבנות
- מלגה גבוהה במיוחד
- שיבוץ המסיימים כרבנים צבאיים

לפרטים חפשו "תכנית אנשי חיל"

יוסף ארנפלד

yosefpr@gmail.com

מורשת קרב

ביטחון עצמי

"אני מודאג מאוד. עם כל הטראומה הגדולה בתחילת הלחימה, הייתי בטוח שאחרי ארבעה חודשים אנחנו נראה אחרת. אבל אחרי כל כך הרבה ימי לחימה הדברים תקועים. לא כל החטופים חזרו הביתה. אני לא רגוע."

תנו אהבה לארצה

"מצד אחד אני שומע את חברי הממשלה אומרים שהמלחמה תימשך עד הסוף, אבל מצד שני אני שומע דיבורים על הפוגה של חודשיים. אף אחד לא חושב שאחרי חודשיים הפוגה, כשיוצאים כוחות מרצועת עזה, המלחמה תימשך. היעד צריך להיות ניצחון ברור וטוטאלי, לא רק מבנים הרוסים. אני רוצה לראות את חמאס צועקים הצילו, שיגידו: תיקחו מה שאתם רוצים, רק תפסיקו. אני לא רואה שזה קורה, הם צוחקים עלינו. וכמובן הניצחון כולל את החזרת החטופים."

אור בתוך החושך

"בתוך כל החושך שהיה כאן במחנה שורה, הנחמה שלי היא שאנחנו זכינו בזכות מיוחדת להיות האחרונים שמחזקים את החיילים הקדושים שלנו לפני שהכנסנו אותם לארונות. זכות מיוחדת שבורא עולם גלגל אלינו."

עם ישראל חי

"האחדות היא הדבר היחיד שיציל אותנו. אם אנחנו רוצים להמשיך להיות במדינה הזאת, ולחיות טוב, זה יקרה רק כשתהיה כאן אחדות בין כולם."

מתפללים לאבטלה //

שהנרצחים משמחת תורה כבר הובאו לקבורה והאינטנסיביות ירדה, עדיין ידיו מלאות עבודה במחנה שורה. "בשבוע שעבר היו ארבעה נרצחים, שבוע לפני כן היו את החללים משני הבניינים שקרסו. שבוע לפני כן היו נפגעי קריסת המבנים בעקבות הפיצוץ של יחידת יהל"ם. לצערנו יש כל הזמן עבודה, אנחנו נמצאים כל הזמן בכוננות. החללים ממשיכים להגיע לכאן ואנחנו עובדים במשמרות ומתפללים להיות מובטלים."

גם וגם //

במקביל לשירות המילואים, בחודש הראשון הגיעו לבית אורנית לא מעט משפחות של חולי סרטן שנאלצו להתפנות מבתייהן בדרום. "התארחו בבית אורנית קרוב למאה איש, 25 משפחות. הם שהו שם כחודש וחצי, קיבלו שלוש ארוחות ביום ועוד שלל הפעלות". בשבועות האחרונים הוריד צה"ל את רף הכוננות במחנה שורה, מה שמאפשר לו להיות יותר פנוי לעבודה. "נכון לעכשיו אני מגיע כל יום לעבודה, ולפי שיבוץ המשמרות תופס כוננות במחנה שורה. אחרי אסון קריסת המבנים עזבתי הכול והגעתי מיד, אבל בגדול אני מצליח לשלב גם וגם".

נמאס לך לשאול

"למה הוא לא מבין מה אני רוצה?"

מכללת תורת הנפש מזמינה אותך

לגעת באהבה

להכיר את סודות האהבה מתוך הנפש והמקורות
לטפל בבעיות הזוגיות מהשורש
לבנות בית נצחי עם שורשים עמוקים

עם המרצה ריקי שפירא

יום שני ג' אדר 12.02 // בשעה 20:00 // בזום

להרשמה ללא עלות

02-5662323

או סרקו את הברקוד

תורת
הנפש
בדרך הנעלם שם טוב

חנה קטן
chanakatan@gmail.com

הרבנית דוקטור

שהחלטתי ללמוד רפואה, ואחרי שהקשיבה לי בתשומת לב עודדה אותי לקפוץ למים. ואני חייבת לה המון - גם את הבית שבנתי, בית של תורה, גם את לימודי הרפואה שהיא דחפה אותי להמשיך בהם, וגם את המשפחה הברוכה שבחרנו להקים, בסייעתא דשמיא כמובן. היא הייתה דמות מופת, דמות דיוקנה עמדה בחלון ליבי לאורך השנים.

זה היה לפני מעט יותר מארבעים שנה. עמלתי קשות כדי לתאם את הפגישה הזאת עם אישה עסוקה כל כך. הנסיעה באוטובוסים הייתה מתישה והחום היה כבד, אבל לאחר הדפיקה בדלת הרגשתי שכל המאמץ היה כדאי. נכנסתי לסלון עמוס בספרים ובילדים ובשמחת חיים. פגשה אותי אישה עם מראה פשוט ועיניים חכמות, כשהיא מנצחת על מקהלת הילדים בצורה עניינית, מג'גלת ביצירות מופלאה בין משימה למשימה ופותחת את חדרי ליבה הענקי לכבודי, נותנת לי תחושה כאילו אין לה דבר בעולמה חוץ ממני.

היא הכניסה אותי פנימה אל תוך חדר הספרים, שם ישבנו לשוחח על התהיות שהיו לי לגבי לימודי רפואה. מאוד התלבטתי האם להמשיך בלימודים בבית הספר לרפואה של הדסה עין כרם, או לחזור ללימודי היהדות והמחשבים במכללה לבנות בירושלים. מצד אחד לימודי הרפואה או היו שליחות של ממש. לא היו כמעט רופאות ובוודאי לא רופאות נשים, ודתיות - קומץ מזערי. מצד שני - היה לי קשה מבחינה רוחנית. למדתי באוניברסיטת תל אביב והיו חסר לי לימוד התורה, ובעיקר - חששתי שלא אוכל להקים כך בית של תורה. איך אסתדר עם מקצוע תובעני כל כך? איזה בן תורה ירצה להתחתן עם סטודנטית? והאם החלום של משפחה גדולה יוכל להתגשם?

התואר המרשים מכולם. על כל החששות האלה ועוד ענתה הרבנית דרוקמן בנחת ובסבר פנים יפות. היא סיפרה לי שהיא התחתנה בגיל יחסית מאוחר, כשהייתה לקראת סוף הלימודים. בסיום לימודי הרפואה היא התחילה התמחות ברפואת ילדים, אך בחרה לאחר זמן לא ארוך לעבור לעבודה מרפאתית בקופות החולים ביישובים שבסביבת אזור מגוריה. היא לא עברה את המסלול התובעני של שש שנות התמחות. אז זה היה אפשרי, בזמני כבר לא. ובכל מקרה, דבריה הניחו את דעתי. ראיתי בית שמח, הספרים שעטפו את הקירות בחום הביטוי בי, יודעי סוד, והרבנית הקרינה שלווה נפש וביטחון בצדקת הדרך. ראיתי אישה שנמצאת על מקומה בדיוק מופלא. אך את עיקר ההשראה קיבלתי לא מהדיבורים, כי אם מהדוגמה האישית המופלאה שהיא נתנה לי. בזכות האור שבו היה הבית מואר, בזכות חיוכי הילדים וההתנהלות האצילית והרגועה של אם הבית, קיבלתי כוחות לחלום על בית של תורה, על בעל תלמיד חכם, על משפחה ברוכה ועל חיי שליחות.

לכל אחד יש שם שנתנו לו הוריו, ולכל אחד יש תארים שרכש בחייו. הרבנית דוקטור שרה נשאה תארים שונים, אבל התואר שהכי מרשים בעיניי הוא תואר הרבנית. משמעות התואר הוא להיות אשת רב - שהתורה של האיש יקרה לך מפז. הוא הנותן כוח. אולי זה הלימוד הגדול ביותר מדמותה הפלאית של הרבנית דוקטור דרוקמן. שלו ושלנו - שלה הוא. ●

גם אני הגעתי אליה לפני שהחלטתי ללמוד רפואה, ואחרי שהקשיבה לי בתשומת לב עודדה אותי לקפוץ למים. ואני חייבת לה המון - גם את הבית שבנתי, בית של תורה, גם את לימודי הרפואה שהיא דחפה אותי להמשיך בהם, וגם את המשפחה הברוכה שבחרנו להקים, בסייעתא דשמיא כמובן. היא הייתה דמות מופת, דמות דיוקנה עמדה בחלון ליבי לאורך השנים

רחוק מהזרקורים. היא הייתה אולי הרבנית דוקטור הראשונה, אחת בדורה. היא פרצה דרך. אבל מעל כל התכונות העילאיות שלה עמדה הענווה, היכולת לזוז הצידה, לפנות את הבמה לאיש שלצידה ולתת לו מרחב לגדול. חשבתי על כך שהיא עשתה זאת אפילו במוותה. היא חיכתה שתעבור שנת האבל על בעלה, הרב חיים דרוקמן זצ"ל, כדי לתת לכולנו להספיד אותו, להתאבל עליו ולהתחבר לדמותו, ורק אז היא הצטרפה אליו בגן עדן, כפי שעשתה במשך כל שנותיה כרעיה. איך בעצם הכול התחיל?

שרה הסטודנטית פגשה בחור ישיבה צעיר, רכוב על אופניו, מלא מרץ נעורים. היא, רווקה לא צעירה, בת של פרופסור איש אשכולות, אישה נעימה ורצינית בטבעה, קיבלה על עצמה נועם עול תורה. לאט לאט היא גידלה את האברך הצעיר, השקתה את גן הירק שבו הוא צמח והכול בשקט ובענווה, כשהיא רחוקה מאוד הזרקורים. היא הייתה הנהגת שלו, היא הבריגה וקדחה ופתחה סתימות, והעמידה ארונות, וכיסחה את הדשא, ותיקנה את המכונת. כך היא נשאה על כתפיה את נועם עול הבית, שהלך וגדל והתמלא בצחוק של ילדים. אבל לא די בכך. ביתה של שרה היה כבינה של שרה אימנו, עם ארבעה פתחים, פתוח תמיד לאורחים מכל הסוגים ובכל שעות היום והלילה. עם אוכל חם ואוון קשבת ומיטה מוצעת ולב אוהב. את הכול נטלה עליה הרבנית דרוקמן בשמחה ובתחושת שותפות אמיתית. היא שימשה כרפואה אזורית שנים רבות במועצה האזורית שפיר, כאשר במרפאה הביתית היא טיפלה בתושבי האזור בשעות העבודה וגם מחוץ להן. מי כמוני יודעת עד כמה המקצוע הזה תובעני.

האהבה הגבוהה ביותר. הרבנית הייתה יד ימינו של בעלה בכל פעולותיו, בתוך הבית ומחוץ לו. היא אירחה אין ספור אנשי ציבור ונערי בני עקבא, חוזרים וחוזרות בתשובה ומתקדבים ברמות שונות. היא הייתה מרכז סיוע לקשי יום שהגיעו אליה מכל הארץ, והיא סיעה להם פיזית וכלכלית ונפשית ורגשית ורוחנית. ועוד היה לה זמן ללימוד תורה, לטיולים בכל רחבי הארץ, להפגנות בעד עם ישראל ותורת ישראל וארץ ישראל ועוד. אבל מה שהכי מרשים בעיניי הוא עצם זה שהיא ניהלה בית פתוח של מחנך ואיש ציבור וראש ישיבה, כשהכול מתקתק והיא שומרת על מקומה בירכתי ביתה, משאירה לו את כל הפרונט. הרבנית דוקטור הייתה אישיות בפני עצמה, עם כישרונות רבים ויכולות אנושיות ושכליות גבוהות, אבל היא בחרה להניח לבעלה להיות באור הזרקורים.

הרבנית הגשימה בחיי הזוגיות שלה את האהבה הגבוהה מכל האהבות. יש רמות שונות ושפות שונות וסוגים שונים של אהבה, והגבוהה מכולן היא אהבה של חזון משותף. לרב ולרבנית זצ"ל לא היה הרבה זמן פרטי משלהם, הם חיו חיים של פעילות ציבורית אינטנסיבית. אבל הקשר הרגשי והזוגי שלהם היה מושלם ובא לידי ביטוי בלי מילים. השותפות המלאה הייתה נוכחת כל הזמן, גם אם על פניו הם בקושי נפגשו.

השראה ללא מילים. גם אני הגעתי אליה לפני

פאי ירקות 3הצגה

אחת הדרכים היפות והיצירתיות להגיש פאי ירקות היא להפוך את המנה לבד קנבס שעליו אנחנו מציירים בעזרת שפע הירקות שברא הקדוש ברוך הוא. כאן לקחת את הפאי האהוב וצבעתי אותו בירקות שיוצרים פשטידה טעימה, מיוחדת ויפה במיוחד. כמובן שאפשר להוסיף ירקות אחרים שאתם אוהבים, כמו דלעת, בטטות, חצילים, פלפלים וכדומה, ואפשר להכין פשוט פאי מירק אחד בלבד.

8 מנות ראוות
4 אצקיות

מנ אפיה:
30 דקות

דרת קויה:
קלה פלוס

לכאק:

- 2 כוסות קמח (רפל, מלח, כוסמין)
- 100 גרם חמאה רכה
- ביצה אחת
- רבע כפית מלח
- מלח מים
- 3 כפות מנ זית
- 4-5 פטריות
- 4 בצל כריש (כרתי, לוף)
- 4 בצלניות שרי
- חצי כוס פרחי ברוקולי
- קישוט זקני קטן
- חבילת מנת מתוקה
- 2 ביצים
- מלח ופלפל

למלית:

- בצל גדול קצוץ

מכינים את הבצק: שמים את הקמח והחמאה בקערה, במעבד מזון או במיקסר עם וו ליש, ומעבדים עד לקבלת פירורים אחידים. מוסיפים את הביצה, המלח והמים ומעבדים מעט ככל האפשר, רק עד לקבלת כדור בצק. עוטפים בניילון ומשהים חצי שעה.

בינתיים מכינים את המלית: מטגנים את הבצל בשמן הזית עד שהוא מזהיב, כ-10 דקות על אש בינונית, ומסירים מהאש. חוצים את הכרישה לאורכה, מסירים את הגבעול והעלים הירוקים וכן את העלים היבשים, פורסים לפרוסות בעובי חצי סנטימטר. מטגנים 3 דקות במים רותחים, מסננים ושוטפים. פורסים את פרחי הברוקולי במשך 3 דקות במים רותחים, מסננים ושוטפים. פורסים את הקישוא לפרוסות בעובי חצי סנטימטר ומטגנים 2-3 דקות בשמן זית עד להזהבה. פורסים את הפטריות לפרוסות ומטגנים 2-3 דקות עד להזהבה קלה. מרכיבים את המנה: מחממים תנור חלבי לחום של 180 מעלות. משטחים את הבצק בתבנית פאי מלבנית או עגולה. מפזרים על הבצק את הבצל המטוגן. מסדרים בצורה נאה את הירקות בנפרד זה מזה מעל הבצל. מערבבים את השמנת המתוקה עם הביצים, מלח ופלפל ויוצקים על התבנית. מכניסים את הפאי לתנור ואופים 25-30 דקות, עד שהבצק והמלית זהובים. מגישים חם.

אביגיל מייזליק
avmyzlik@gmail.com

היום שאחרי פשיטת הרגל

מצב המלחמה מביא לא מעטים להתמודד עם קושי כלכלי ואפילו עם פשיטת רגל. גם במציאות קשה של אובדן פרנסה, יש משהו חשוב שצריך לזכור

המלחמה המתמשכת נוגעת לכולנו ואין מי שלא מרגיש אותה. הכי קשה למי שנפגע מקרוב, לבני משפחות הנופלים, החטופים והפצועים שנמצאים בניסיון שאין קשה וכואב ממנו. אבל גם במעגל הרחוק יותר כולנו מתמודדים. נשות חיילי המילואים, אימהות ללוחמים, אנשים שהמלחמה פגעה קשות בפרנסה שלהם, וסתם יהודים שחיים כאן בארץ הזאת ורוצים להאמין שיהיה לנו טוב. אבל לפעמים, דווקא מתוך הקושי יוצאת תובנה חדשה, משנת חיים, שהופכת את המר למתוק.

לפני ימים אחדים פגשתי את חברתי הטובה מיכל, ומאוד כאב לי לשמוע שהיא נשארה ממש בלי עבודה. מיכל היא מוזיקאית מוכשרת שמסתובבת בכל הארץ ומופיעה באירועים גדולים וקטנים. אבל המלחמה סגרה בשבילה את הברז לגמרי.

"אין אירועים", היא מספרת לי. "לא גדולים, לא קטנים. למזלי אני גם מלמדת פה ושם וככה מצליחה איכשהו להחזיק את הראש מעל המים, אבל אנחנו חיים בדוחק גדול. אני משתדלת בכל כוחי לשמור על מצב רוח חיובי, אבל ממש קשה לי. יש ימים שאני בקושי מוציאה את הראש מחוץ לשמיכה. הכול מבלבל כל כך וסוער, לראות את החדשות בכלל עושה לי מצב רוח מר, וכל טלפון מהבנק מערער אותי לגמרי למשך שעות. אני מרגישה שאין לי זכות להתלונן בשעה שיש לידי אנשים שמשלמים מחירים כבדים, ובכל אופן, קשה לי. ובעיקר זה מחזיר אותי מיד עשר שנים אחורה".

להשביע את האריה

לפני עשר שנים מיכל החליטה להגשים את חלום חייה ולפתוח יחד עם בעלה אולפן הקלטות. היא השקיעה את כל החסכונות שלה ולקחה הלוואות גדולות, לוותה על ידי יועץ עסקי מהולל ודי מהר הפך האולפן שלהם לאחד האולפנים המצליחים בירושלים. "אני לא אשת כספים ואף פעם לא הייתי", היא נזכרת. "כולם חשבו שהאולפן שלנו מצליח ושנאנחנו עשירים, אבל באמת ההוצאות היו עצומות. התחשיב שלנו לא היה מדויק, שילמנו הרבה יותר מדי כסף למי שעבד איתנו ולא הבנו שאנחנו בעצם לא רווחיים. הכסף התגלגל, נכנס ומיד יצא, ואיך בעלי היה אומר אז? שום דבר לא נדבק... אלה היו שנים קשות ומלחיצות. בחשבון הבנק שלנו עברו סכומי עתק, וכל הזמן היינו צריכים לרוץ אחרי הונג ולנסות לכסות את קצב ההוצאות המטורף.

"בימים ההם הייתי מרגישה לפעמים שאני הולכת על שביל צר מול תהום ענקית, וכל צעד שלי תכף ידרדר אותי למטה. היינו עובדים בשביל הבנק, רצים בכל יום

להאכיל את האריה הרעב שדרש את ליטרת הבשר היומית שלו, שרק הלכה וגדלה לסכומים שלא ידעתי שהם אפשריים. מלווים מבנק אחד כדי לסגור בנק אחר, ושוב מלווים ומעבירים, מלווים וסותמים את הבור. כל הזמן בלחץ ובמתח ובפחד, זה היה נורא. בסוף, לקוח עצום שלנו ששכר מאיתנו עבודות בסכומים גבוהים מאוד פשט רגל ולא שילם לנו את חובו. זו הייתה מכה כל כך קשה, עד שבסופו של דבר גם אנחנו הפכנו להיות פושטי רגל. האולפן נסגר, איבדנו את הבית, איבדנו המון חברים ופגענו באחרים. אין לתאר כמה קשה זה היה. אבל קמנו, השתקמנו ובנינו את חיינו מחדש.

"ועכשיו, בגלל החוויה המטלטלת מלפני עשר שנים - המציאות הנוכחית שלי ממש מעוררת בי פוסט-טראומה. הזיכרונות מפעם, הפחדים, הלחצים, הכול מתעורר שוב. אומנם מדובר בסכומים אחרים לגמרי ובחובות קטנים הרבה יותר, ועדיין, זה כל כך קשה לי! לפני שבוע פנו אליי מההוצאה לפועל. סכום כסף שלא הייתה לי שום אפשרות לשלם עבר דרך עורכי הדין, יחד עם ניפוח עצום של הסכום המקורי, והגיע לשם. ובהוצאה לפועל כמו בהוצאה לפועל מיד הוציאו עיקולים וכל מיני הגבלות מאוד לא נעימות. אני לא יכולה לתאר לך מה זה עשה לי! מצד אחד תסכול וכעס ומרירות. מה הם רוצים ממני? למה הם מתייחסים אליי בקור וברוע שכאלה? זה הכעיס אותי כל כך. מצד שני, הרגשתי אשמה וקטנה וחלשה. עוד פעם אני נמצאת בחובות, עוד פעם אני מסובכת מול הגופים הללו. מה יהיה איתי?"

"ואז מהמקום הזה פשוט התפללתי להשם. בפשטות. סיפרתי לו מה עובר עליי, קצת ייללתי, קצת בכיתי. ופתאום ירדה עליי תובנה עצומה. פתאום הבנתי שאני מרגישה יותר ממהכול מושפלת. שהיחס הקר והמנוכר של ההוצאה לפועל מחזיר אותי לכל מה שעברתי בפשיטת הרגל וגורם לי להרגיש אשמה ומטופשת. באותו רגע קלטתי באופן ברור שאת תחושת ההשפלה אני גורמת לעצמי. אני מסכימה לזה שאם אין לי כסף מגיע לי יחס משפיל. אני מתייחסת להליכים פורמליים של ההוצאה לפועל בתור השפלה. אז נכון שהם לא נעימים, אבל אני לא חייבת להסכים להרגיש מושפלת וחלשה. על זה אני יכולה להילחם. להבין שאני טובה ושווה ואהובה בכל מקום, בכל מצב, שהשם תמיד נמצא איתי ועוזר לי ורואה את הטוב שבי. ובעיקר להבין שלא כמות הכסף שיש לי או אין לי תקבע כמה אני שווה. להבין שהדאגות בלילה במיטה לא ישנו את מצבי הכלכלי, ושאמון, אמונה וביטחון הם הכלים האמיתיים בשביל לעבור את הרגע הזה - עד הרגע הבא".

"לפני שבוע פנו אליי מההוצאה לפועל. סכום כסף שלא הייתה לי שום אפשרות לשלם הגיע לשם, ובהוצאה לפועל כמו בהוצאה לפועל, מיד הוציאו עיקולים וכל מיני הגבלות מאוד לא נעימות. אני לא יכולה לתאר לך מה זה עשה לי! מצד אחד תסכול וכעס ומרירות. מה הם רוצים ממני? למה הם מתייחסים אליי בקור וברוע שכאלה? זה הכעיס אותי כל כך. מצד שני, הרגשתי אשמה וקטנה וחלשה"

כנס 21 ירושלים

קבוצת בשבע

בסימן

ניצחון הרוח

ועידת הכלכלה בכנס ירושלים | יום ראשון ט"ז באדר א' | 25.02

במהלך
הכנס
יוענק

פרס
ירושלים

עזה אחרי
המלחמה

מהם ההסדרים אליהם
צריכה ישראל לחתור?

בדרך
חזרה

שיקום וחיזוק
יישובי עוטף עזה

כלכלה בזמן
מלחמה

התמודדות נכונה
ליציאה מהמשבר

כנס ירושלים | יום שני י"ז באדר א' | 26.02

פיתוח
הצפון

אוניברסיטת הגליל
כמנוף כלכלי
וקליטת אוכלוסיה

שחרור
חטופים

האם נכון לשלם
כל מחיר?

דעות שונות
עם אחד

איך נישאר מאוחדים
למרות המחלוקות

במהלך
הכנס
יוענק

פרס
ירושלים

ימים ראשון-שני | ט"ז-י"ז באדר א' תשפ"ד
מלון VERT ירושלים | 25 - 26.02.2024

להרשמה ולרכישת כרטיסים חפשו בגוגל 'כנס ירושלים 21 בשבע' או בטלפון 03-9185555